

Wegwijzer

Informatieblad van de Raad van Kerken
te Brummen voor de gezamenlijke kerken

HARMONIEORKEST BRUMMEN
WENST U EEN MUZIKAAL
2023

52e jaargang nr. 2
februari 2023

De Wegwijzer is het blad van de
gezamenlijke kerken in Brummen,
uitgegeven door de Raad van Kerken
Secretariaat: T.W.A. Berends, tel. 562188
e-mail: twaberends@gmail.com

Rekeningnummer: NL39INGB0004461415
(o.v.v. Kerkblad De Wegwijzer)

Abonnementen en wijzigingen:
B. Jansen, tel. 06-23924665
e-mail: jansen1950@gmail.com

Redactie: Coördinatie: J. Haijink, tel.
562172, e-mail: joh.haijink@planet.nl

Contactadres Protestantse Gemeente:
G.F.G. van Dijk-Diephout, tel.
06-53692582,
e-mail: greet2041@gmail.com

Contactadres R.K. Parochie HH. Twaalf
Apostelen, locatie Sint Andreas:
Andreashuis, tel. 561403, e-mail:
rkandreasparochie1900@kpnmail.nl

Contactadres Vrijzinnigen IJsselstreek:
W.F.M. van Agtmaal-Blom, tel. 564253,
e-mail: v8x@planet.nl

Kopij inleveren uiterlijk
7 maart naar:
wegwijzer@pknbrummen.nl
Foto's apart als
jpeg-bestand

Protestantse Gemeente te Brummen

Kerkstraat 17, Brummen, tel. 564175

Predikanten:

J. Ek, Oude Eerbeekseweg 1c, 6971 BL, tel. 561450,
e-mail: j.ek@kpnmail.nl

A. Boezewinkel, Narcisstraat 20, 6971 AW, tel. 06-82423546
e-mail: afkeboez@gmail.com

Scriba:

H. Ensing, tel. 565531 / 06-42460032, e-mail: hjensing@gmail.com

Koster en zaalbespreking:

D. Heezen, tel. 562216/06-39610682, e-mail: koster@pknbrummen.nl

Kerkelijk Bureau:

H. Begieneman, tel. 06-36090085, e-mail: kerkelijkbureau@pknbrummen.nl

Kerkelijk ontvanger:

W. Hugen, tel. 471633, e-mail: w.hugen@planet.nl

Financiële bijdrage: Kerk:

NL62RAB00311003443 t.n.v. Protestantse Gemeente te Brummen

Diaconie:

NL96RAB00311052010 t.b.v. Algemene Diaconale Doelen

NL37RAB00311052878 t.b.v. Collecten

NL47RAB00311005071 t.b.v. ZWO

Privacybeleid: zie kerkwebbrummen.nl of aanvragen bij: hjensing@gmail.com

Nieuwsbrief: nieuwsbrief@pknbrummen.nl

Meer informatie: www.kerkwebbrummen.nl

R.K. Parochie HH. Twaalf Apostelen

Van Heemstrastraat 4, Zutphen

Tel. 0575-711310, dinsdag t/m vrijdag, 9.00 tot 12.00 uur

E-mail: secretariaat@12apostelen.nl

Website: www.12apostelen.nl

Locatie St. Andreas

Contactadres: Andreashuis,
Tuinstraat 63A, Brummen,
tel. 561403 (woensdag van 10.00 tot 12.00 uur)
e-mail: rkandreasparochie1900@kpnmail.nl

Locatierraad:

Secretaris: vacature
e-mail:

Ziekenzalving, ziekenzegen en uitvaart: tel. 06-10319638

Rekeningnummers:

NL40RAB00311000541 en NL23INGB0000949721 t.n.v. Locatie Brummen

Vrijzinnigen IJsselstreek

Kerkgebouw:

D.A. van Vuurenstraat 10, Brummen

Voorganger: vacant

Secretaris: J. Rigterink, tel. 0575-552933

e-mail: jan@familierigterink.nl

Website: www.vrijzinselstreek.nl

Terug- en vooruitblik

Zo zijn we al weer in het nieuwe jaar terecht gekomen met ons allen. Rondom de kerst kwamen we met velen op de been om het kerstkind te vinden tussen de schapen, naast ezel en geit. Dat had nogal wat voeten in de aarde. Want waar konden Jozef en Maria gaan rusten? Een paar kinderen waren zeer behulpzaam. Brummen had voor het dolende stel vele herbergen en zelfs een ruime kofferbak ter beschikking. Ook herschreven we het

kerst-evangelie: Keizer Augustus, een ware Burger-King (dat stond op zijn kroon) ging óók op pad om het kindje te bewonderen. Wie had dat kunnen denken!

Wat was het een feest. Aan alle Jozefs en Maria's, (en de echte moeder van baby Jezus) herders, engelen, herbergiers, Koningen, brandweermannen, hofhouding van keizer Augustus bij het gemeentehuis en keizer Augustus zelf, de beestenboel van De Belhamel en van het Goor, de adressen waar Jozef en Maria mochten zijn en zoeken en de herders en engelen mochten vertoeven (o.a. de

brandweerkazerne, de familie Ruumpol, Tante Blanche, de Pancratiusschool, het Andreashuis) de muzikanten in de kerk, de mindwinterhoornblazers, het spontane orkest dat ineens in een tuin aan de Kruisenkstraat gezellig muziek zat te maken, de Vrienden van het HOB met de heerlijke versnaperingen bij de stal én de mensen die het vastlegden op foto en film: Jan en Gert: zeer, zeer veel dank.

Dan hebben we het nog niet eens over al die mensen die met het maken van de grote kerstster, het koken van pannen soep, het

zetten van koffie, het in orde maken van de stal en het weer opruimen van de stal en het afvoeren van de onvermijdelijke mest hebben meegeholpen. De foto's en de filmpjes zijn te vinden op de website van de kerk.

We begroetten het licht van kerstfeest met de warmte van samenzijn en veel muziek: Ludiek, de cantorij, het

blazersensemble van het HOB en we sloten het begin van het nieuwe jaar af met een kerkdienst waar we mochten zingen bij orgel en de klanken van het voltallige HOB. We hopen dat de feestelijkheden van de afgelopen weken zich mogen doorzetten in het nieuwe jaar en dan bij voorkeur op wereldschaal. Dat zou mooi zijn.

Vrede op aarde en in de mensen een welbehagen. Als je dan terugkijkt op zo'n leuk kerstfeest, dan zou je denken dat dat op wereldschaal toch ook niet al te moeilijk moet zijn. De ingrediënten zijn niet zo ingewikkeld. Doe samen iets moois en maak samen muziek >

en eet en drink samen. Leren, vieren, werken, dienen. Daar kan geen mens iets tegen hebben en elkaar het licht en de eigenheid in de ogen gunnen.

Ze zeggen wel eens: verbeter de wereld en begin bij jezelf. De Joodse filosoof Levinas zei het ook heel mooi: de wereldvrede begint niet bij de conferenties in Genève of in Washington maar bij jou thuis, aan de ontbijttafel.

In zijn beroemde werk "Candide" schrijft de

wereld zien is ook ten hemel schreiend. Je zou er wat aan willen doen, maar dat is niet altijd mogelijk.

Er zijn dingen waar we geen grip op hebben. Maar voor een deel wel door de manier waarop je in het leven wilt staan in je eigen omgeving. Zo moeten we er maar mee aan de slag in het nieuwe jaar.

Afke Boezewinkel

zeventiende / achttiende (1692-1778) eeuwse filosoof Voltaire, pseudoniem van François Marie Arouet: "Il faut cultiver notre jardin" oftewel: houd je eigen tuin op orde. Candide leefde in een wereld van rampspoed (o.a. de verschrikkelijke aardbeving en tsunami van 1755 in Lissabon). Dat roept vragen op, op z'n zachtst gezegd. De gangbare manier van denken komt onder grote druk te staan door die gebeurtenis. Aan het einde van het boek Candide komt Voltaire tot de conclusie: Je moet in elk geval ervoor zorgen dat je de kennis, je talenten en dat wat het leven jou schenkt maximaal benut en waardeert en inzet.

Deze tijd kent ook zijn verschrikkingen. Natuurgeweld is iets anders dan menselijk geweld. Het menselijk geweld dat we overal ter

Agenda van de kerken

Protestantse Gemeente

Iedere dinsdagmorgen van 10.00-12.00 uur:

Iedere 2e dinsdagavond van de maand:

Inloophuis Open Deur

Gezamenlijke maaltijd Open Deur

R.K. Parochie HH. Twaalf Apostelen, locatie Sint Andreas

Dinsdag 14 februari, 10.00 - 12.00 uur:

Zonnebloem

Andreashuis

Maandag 20 februari, 19.00 - 21.00 uur:

Zonnebloem

Andreashuis

Festival

Ik was deze zomer op het Engelse festival Greenbelt.

Een plek die al vijftig jaar draait om geloof, kunst en kritisch denken. Het is in die jaren een plaats geworden waar mensen in alle soorten en maten en kleuren zich thuis voelen. Elly en Rikkert zouden zingen:

Zoals we door de straten lopen

En de wonderlijkste kleren kopen

Zijn we net

Twee vreemde vogels.

Er liepen een boel vreemde vogels rond op Greenbelt. Ook een van mijn favoriete dominees was er, Nadia Bolz-Weber. Zelf ook een kleurrijk figuur wist ze goed raad met alle verschillende identiteiten onder haar gehoor. Bij het nagesprek herhaalde ze de vragen van haar luisteraars en als aan de buitenkant niet duidelijk was of iemand zich identificeerde als een hij of een zij, en misschien dus geen van beide was, dan hanteerde ze soepel het neutrale 'they'. Zonder ook maar één keer te haperen of met haar ogen te knippen. Niemand keek vreemd op. Ik had dat nog niet eerder meegemaakt.

De doorsnee-kerk

Op een ander moment vroeg een spreker: 'Wie van jullie voelt zich niet thuis in een

doorsnee-kerk?' Overal om mij heen gingen handen omhoog. De doorsnee-kerk in Engeland was blijkbaar geen plek waar je makkelijk kunt inschuiven als je net een beetje afwijkt van de norm. Of als je rondloopt met grote vragen en twijfels. Ik, als dominee van een doorsnee-kerk in Nederland, voelde me scherp en kritisch aangesproken.

Want ik moet toegeven dat onze Protestantse Kerk in Nederland toch op de meeste plekken een kerk van de doorsnee is. Heel vaak vind ik dat prima – doe maar gewoon, dat is al gek genoeg. Maar hoeveel mensen lopen er rond die snakken naar een gemeenschap waar ze volledig worden geaccepteerd? Die zich bekeken en aangestaard voelden toen ze in de kerk kwamen, en er daarom niet meer komen? Of mensen die wel in de kerk zitten maar zich van binnen anders voelen dan ze zich van buiten durven tonen? Met hevige vragen diep in hun hart die er niet uitkomen?

Heilig moment

Ik liep rond op Greenbelt, daar ergens midden op het Engelse platteland en ik keek naar al die vreemde vogels. Het ontroerde me plotseling. Het voelde als een heilig moment. Zou het zo zijn in Gods Koninkrijk? dacht ik. Dat we elkaar niet de maat nemen, maar de ander gewoon de ander laten zijn? Elkaar de ruimte geven om uit te vogelen wie je bent?

Ds. Gertine Blom

Diensten

Zondag 5 februari

10.00 uur: Ds. A. Boezewinkel

Collecte: Werelddiaconaat

Autodienst*: Mevr. D. Thomassen, tel. 563467

Zondag 12 februari: Kerk-School-Gezin-dienst

10.00 uur: Ds. J. Ek

Collecte: Wordt nader bekend gemaakt

Autodienst*: Dhr. J.W. Brummelkamp,
tel. 06-38920272

Zondag 19 februari

10.00 uur: Ds. T. van Staalduine

Collecte: Oikocredit

Autodienst*: Fam. Ensing, tel. 565531

Zondag 26 februari

10.00 uur: Ds. A. Boezewinkel

Collecte: Kosten wijkwerk

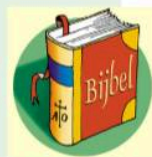
Autodienst*: Mevr. D. Thomassen, tel. 563467

Koffiedrinken: Iedere zondag vóór (vanaf 9.30 uur) en na de dienst

*Autodienst: Bellen zo mogelijk op vrijdagavond tussen 18.30 en 19.30 uur

Bijbelleesrooster

zo	5 feb.	1 Korintiërs 2:1-9
ma	6 feb.	1 Korintiërs 2:10-16
di	7 feb.	Spreuken 21:1-11
wo	8 feb.	Spreuken 21:12-21
do	9 feb.	Spreuken 21:22-31
vr	10 feb.	Matteüs 5:1-10
za	11 feb.	Matteüs 5:11-20
zo	12 feb.	Matteüs 5:21-32
ma	13 feb.	Matteüs 5:33-48
di	14 feb.	Spreuken 22:1-8
wo	15 feb.	Spreuken 22:9-16
do	16 feb.	Spreuken 22:17-29
vr	17 feb.	Psalm 24
za	18 feb.	1 Korintiërs 3:1-9a
zo	19 feb.	1 Korintiërs 3:9b-23
ma	20 feb.	1 Korintiërs 4:1-13
di	21 feb.	1 Korintiërs 4:14-21
wo	22 feb.	Matteüs 6:1-18
do	23 feb.	Matteüs 6:19-34
vr	24 feb.	Matteüs 7:1-12
za	25 feb.	Romeinen 5:1-11

Hulpgoederen voor Oekraïne

Wie had dat gedacht!

Met twee auto's met aanhangers vol kleding, dekens, schoenen, koffers, etc. reden we naar Nijverdal. Vanaf het moment dat we een oproep deden in de nieuwsbrief stond de telefoon soms roodgloeiend en kwamen de goederen binnenstromen.

Geweldig wat we op deze manier in korte tijd met zijn allen bij elkaar hebben gebracht.

De mensen van Stichting United We Stand stonden ook versteld. En wij stonden versteld van hun enthousiaste inzet en bewogenheid met hun medemens.

We reden toch..... en dankzij de vele gevers niet voor niets!

Henk en Hanneke Koekoek

We leven mee

Huwelijksjubilea

Graag vermelden we opnieuw de jubilea van de afgelopen periode.

Echtpaar van Lenthe-ter Haar, Becker's Sonsstraat, vierden op 15 december hun 50-jarig huwelijksjubileum.

Op 17 december was het de dag van echtpaar Brouwer-van Dijk, Kruisenkstraat dat zij 60 jaar geleden elkaar het ja-woord gaven.

Op 19 december vierde echtpaar van der Scheer-ten Klooster, Koppelenburgerweg hun 60-jarig huwelijksjubileum.

Zoveel tijd, zoveel trouw, zoveel leven. Niet om te tellen maar om te beseffen dat alles tot in de kleinste details een geschenk is van licht en liefde

In Memoriam

Op 18 december 2022 is overleden **Gerda Krijntje Marie (Gerda) Poel** in de leeftijd van 92 jaar. In mei 2021 is zij vanuit Hoorn naar Brummen gekomen op woonzorg locatie Tolzicht. Dat was fijn voor haar en dochter Corinne om zo dichtbij elkaar te kunnen zijn. Ze werd geboren op 16 mei 1930 te Hippolytushoef en is nu in Brummen overleden.

Ze heeft het hier in Brummen nog goed gehad. De kinderen Marjo en Wil, Corinne, Henk en

Sandra, klein- en achterkleinkinderen verliezen in haar een lieve moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder. De familie heeft in besloten kring afscheid van haar genomen.

Op 3 januari 2023 is overleden **Hendrika (Hennie) Evers-Zandbergen** in de leeftijd van 93 jaar. Geboren 26 mei 1929 te Spankeren. Hennie verbleef de laatste jaren in Sutfene. Daarvoor woonde ze aan de Voorsterweg tegenover de begraafplaats. In haar huis woont nu dochter Henny en schoonzoon Harm. Dat is toch wel een mooie gedachte dat dat plekje nog op deze wijze van betekenis blijft. We hebben afscheid van Hennie genomen in de aula op de begraafplaats.

Hennie was een zeer kleurrijk, levendig, muzikaal mens. Daarom klonk bij haar afscheid Psalm 150. Een loflied als een finaal muziekstuk passend bij haar leven. In Psalm 150 wordt alleen nog maar muziek gemaakt om God te loven. Hennie speelde vroeger trompet maar later als ze naar de televisie keek dan speelde ze nog in haar gedachten en in haar bewegen volop mee met heel haar hart en ziel. Ze liet zich meeslepen met de muziek. Ze hield van humor en van vrolijkheid, maar ze wist uiteraard ook genoeg van de zwarigheden in het leven. Ze verzorgde jarenlang haar zieke man van wie ze in 1997 afscheid moest nemen. Na zijn overlijden zocht en gaf ze nog volop invulling aan haar leven door allerlei activiteiten. Ze bracht het kerkblad rond, ze bracht maaltijden rond van tafeltje-dekje, ze paste op de kleinkinderen.

Ze ontmoette in Johan Brethouwer een nieuwe levensgezel met wie ze leuke uitstapjes maakte. Maar na het overlijden van Johan ging alles moeizamer. Dat kwam ook vooral doordat de ziekte dementie haar leven ging beheersen. Toch bleef ze in haar doen en laten expressief en kleurrijk. Op Sutfene bracht ze veel levendigheid in de brouwerij. Grapjes maakte ze tot het laatste toe. Je gunt ieder mens dat heel dit leven een loflied mag zijn. >>

Ja, ook met alle pijn en moeite, met alle angst en verdriet, maar dat we gedragen worden door de muziek. Alles wat adem heeft looft de Heer! Hennie Evers-Zandbergen haar leven is God zij dank een loflied geweest. Dat stemt tot dankbaarheid.

Op 8 januari 2023 is overleden **Hendrikus (Henk) Johannes Robben** in de leeftijd van 92 jaar (Tolzicht). Op het moment van dit schrijven moet de uitvaartplechtigheid nog plaatsvinden. Een In Memoriam zal in de volgende Wegwijzer geschreven worden.

Uit de pastorie - Oude Eerbeekseweg

Lieve mensen, we zijn van een volle decembermaand een lege januari binnengegaan. Tenminste zo lijkt het als je een nieuwe agenda in gebruik neemt. Nog helemaal leeg. Maar Dinanda heeft m'n agenda alweer vlijtig ingevuld!

Als we naar de natuur kijken en er niet alleen naar kijken maar er ook van willen leren dan zien we dat alles zich inhoudt en wacht op het voorjaar. Konden wij dat maar denk ik dan. Ons een tijdje inhouden om met het licht worden van de dagen weer te mogen uitlopen, uitbotten. Het lijkt erop dat hoe donkerder de dagen zijn hoe drukker wij ons maken, geheel tegen de natuur in. Vind je het gek dat er zoiets bestaat als voorjaarsmoeheid?

Wellicht dat we als kerk het gaan leren om in de donkere dagen elkaar vooral 'rust' te gunnen en te geven om op adem te komen zodat we in het voorjaar weer mogen opleven. Of schrijf ik nu iets gek?

Hartelijke groet, Jan Ek

In Memoriam

Enna Hendrika Jannetta (Enna) Nijhof, geboren te Lonneker op 24 maart 1927, overleden te Brummen op 29 december 2022.

Op vrijdag 6 januari namen wij, vanuit de Pancratiuskerk in Brummen, afscheid van Enna Nijhof. Enna werd 95 jaar oud. Enna had een veelbewogen leven achter de rug. Veelbewogen, ook in letterlijke zin van het woord.

Ze was echt een meisje van het boerenland, geboren en getogen op de boerderij in Lonneker. De plek waar ze erg van hield en waar ze ook nog graag terugkwam. Het boerenleven had haar hart en haar ziel.

Ze was ook een kind van een generatie die veel heeft moeten meemaken. Er gebeurde van alles en er veranderde van alles. Inzichten veranderden; de oorlog kleurde de kijk op de wereld.

Enna had een helder verstand maar de tijden waren nog niet zo dat het vanzelf sprak dat meisjes verder konden leren.

Enna hield van de boeken van Jan Terlouw. Jan Terlouw is natuurkundige met een groot respect voor de wetenschap en een grote bewondering voor wat menselijk denken kan voortbrengen aan mogelijkheden maar ook met zorg over hoe die menselijke mogelijkheden een keerzijde hebben. Want niet alles wat we met onze kennis hebben voortgebracht is goed voor ons. Het goede dat we uitvinden kan ook ten kwade worden gebruikt. Jan Terlouw is ook een jongen van het boerenplatteland, misschien dat Enna daar ook een zielsverwant in aantrof. Misschien ook wel in die dubbelheid van respect voor het exacte denken, gedragen door het geloof in een God die haar evenwicht gaf. >>

We lazen tijdens de afscheidsdienst Psalm 139, daar troffen we Koning David aan. Het mooie van deze koning David is, dat niets menselijks hem vreemd is. Hij kan liefhebben, dansen maar ook boos zijn en bang zijn. Hij wordt vereerd maar hij heeft ook te maken met onbegrip en verdriet. Hij viert feest, maar voelt zich soms ook heel erg alleen. Het mooie van deze psalm is dat hij daarin vertelt: er is er één, die mij door en door kent. Eén, die weet wat ik voel en denk. Eén aan wie ik niets hoeft uit te leggen. Die weet van mijn grote vreugde en van mijn verdriet. Eén die mij niet zal loslaten en aan wie ik mij kan toevertrouwen. De psalm is een loflied op hoe mooi en wonderlijk we als mensen in elkaar zitten. Ook hoe belangrijk het is dat we gezien worden gekend worden in ons diepste wezen. Dat is voor een koning in een grote hofhouding van groot belang. Dat is voor iedere mens van belang. Hoe groot of klein of stoer of knap ook. We zijn allemaal maar mensen en uiteindelijk verlangen we er allemaal naar gezien te worden in ons diepste zijn, in onze diepste wezen.

Dat is ook voor Enna belangrijk geweest. Niet altijd is het meegevallen in haar bestaan. Enna heeft ook de pijn gekend van een scheiding. Ze trouwde met Wim Breukink, woonde en werkte op de boerderij in Cortenoeve, waar zij samen drie kinderen kregen en grootbrachten. Na de scheiding ging Enna aan de Patrijsstraat wonen. Ze heeft daar met de mensen om zich heen het leven opnieuw vormgegeven. Met als steeds een groot plezier: het samenzijn met de familie op de boerderij in Lonneker.

Enna is gaan rusten, na een lang en veelbewogen leven. Ze heeft liefgehad, ze heeft zich bemind geweten, thuis gevoeld, soms ook ontheemd en verdwaald in een leven waarvan ze niet meer wist hoe het haar zo overkwam. Toen zij was gestorven rustte zij thuis, in de vertrouwde omgeving van wat haar thuis werd door de mensen om haar heen, aan de Patrijsstraat en boven haar hoofd de foto van de boerderij, de plaats van haar geboorte. Alsof de

cirkel rond was. Weer thuis, op de grond van haar oorsprong, thuis is ze, bij de God die haar oerbegin vormde, waar ze mag rusten in de vrede die voor altijd zal zijn.

Vastberaden, door er te zijn, gaf zij, Enna Hendrika Janetta Nijhof, de geschiedenis van het leven ook zijn waarde en het landschap van het leven zijn verband.

Zij moge rusten in vrede.

We brachten haar samen naar haar laatste rustplaats in Enschede, waar ook haar ouders te rusten zijn gelegd.

We wensen haar kinderen en schoonkinderen: Arie en Corrie, Jan, Wilrieke en Coen, de kinderen, kleinkinderen, de familie en de vrienden van Enna, sterkte toe en troost in de tijd die komt.

Afke Boezewinkel

Ziekenhuizen

De ziekenhuizen geven ons geen namen door van hen die daar verblijven.

Wij willen graag iedereen bezoeken en zijn dus aangewezen op (familie van) de patiënt die ons doorgeeft dat er een ziekenhuisopname heeft plaatsgevonden. Wij hopen op goede informatie.

Verpleegtehuizen

De volgende gemeenteleden verblijven in diverse tehuizen in de omgeving. Een kaartje of andere blijk van meeleven wordt erg op prijs gesteld.

Zet wel uw adres op de achterkant van de kaart.

Vanuit Intermezzo te Dieren is naar Tolzicht gekomen: Mevr. G. Hamer-Gieteling, k. 205

In Sutfene, Coehoorsingel 5, 7201AA Zutphen:
Mevr. F. Schoonman-Hut

In Zorgresidentie Zonneburg, Rijksweg 6, 7399
AB Empe: Dhr. H.C. Diekema

In "Sensire Den Ooiman", Groot Hagen 6, 7009
AM Doetinchem:
Mevr. M.S. Kabel-Hakkenberg

In Woonzorgcentrum "Het Spijk", Zutphenseweg
202, 7211 EK Eefde: Mevr. G.M. Hekman-Hagen

In "Het IJkenberghuis" Studio 5, Nieuweweg 143,
7009 HB Doetinchem:
Mevr. H.J. Eggink-Hanskamp

In "De Beekwal" Derickxkamp 27, 6961DZ
Eerbeek: Mevr. W. Breukelaar-Heezen, kamer k0

Voorbeden

Het is altijd mogelijk om namen aan te reiken van mensen voor wie u wilt dat er gebeden wordt. U kunt daarvoor de voorgangers direct benaderen. Aarzelt u niet. Ook dit is een vorm van meeleven met elkaar en doet zeker goed.

Wie, wat, waar

Voor iedereen die binnen onze kerkgemeenschap iets heeft te melden over een zieke, voor een bloemetje, een blijde gebeurtenis, als je bezoek wilt hebben, enz. kunt u terecht bij de volgende contactpersonen:

Ds. J. Ek	tel. 561450
Ds. A. Boezewinkel	tel. 06-82423546
H. Koekoek	tel. 564025

Diaconie

Graag geven wij u een overzicht van ontvangen giften via collectes in de kerk na de dienst of door overmaken naar de bekende bankrekening van de diaconie. Deze bedragen zijn van de laatste maanden van 2022. Giften voor diaconale doelen en voor bestrijding van kosten in onze eigen gemeente.
Siemen van Asperen: dank voor al je telwerk, het overmaken en het beheren van deze gelden.
Zoals we al aangaven in de Wegwijzer van januari 2023 zijn we blij met uw gulle en steeds weer verrassende bijdragen voor menig doel en we vertrouwen en hopen dat we op u mogen blijven rekenen in het nieuwe jaar.

Namens Taakgroep Diaconie veel dank en een hartelijke groet, Ank

Ontvangen collecte gelden en bestemde giften oktober - december 2022

Collectes in de kerk en stortingen voor een diaconaal doel inclusief die tijdens oecumenische diensten:

nabetaling Werelddiaconaat	€ 5,00
Vluchtelingenwerk	473,15
Zendingsbussen	46,72
Zending Java	337,14
Voedselbank Zutphen	754,27
Irak	403,60
St. Nicolaasactie Humanitas	411,54

Stichting De Vrolijkheid	553,40
Overstroming Java	515,10
Voedselbank	796,95
Kinderen in de Knel	1.023,47
	5.320,34

Ontvangen 4 weeks project collecte en giften
Pakistan **3.389,98**

Collectes in de kerk en stortingen kosten
Protestantse Gemeente.
Er zijn afspraken gemaakt dat eenmaal per maand de collecte voor de kosten van de kerk zijn.

Gedachtenisdienst	343,50
Eredienst	373,53
Wijkwerk	334,82
	1.051,85

Collectes in de kerk en stortingen kosten
Protestantse Gemeente.
Een aantal collectes en stortingen worden doorbetaald.

Ned. Bijbel Genootschap	426,85
Kerk en Israël	253,41
	680,26
Totaal	10.442,43

Tijdens de Wintermarkt werden graf-bloemstukken verkocht. Deze worden gemaakt op een soort handvat. Deze handvatten kosten 7,00 – 10,00 euro.

Wilt u die niet weggooien maar inleveren bij Jannie Hietbrink of Sienke Steen? Ze kunnen weer gebruikt worden voor de volgende Wintermarkt!

Energie

Besparen lukt!

Afgelopen drie maanden heeft iedereen zich ingezet om energie te besparen bij het gebruik van ons kerkgebouw. De resultaten zijn geweldig. Terwijl we nu veel meer activiteiten hebben dan in de coronatijd en ook nog een paar heel koude weken in december.

De besparing van gas over de laatste drie maanden van 2022 is: 30%!

De besparing op elektriciteit is 10% (we hebben nu ledlampjes in de kroonluchters). Dat is best goed als we bedenken dat er veel meer gebruik gemaakt wordt van de zalen.

Iedereen hartelijk dank voor de inzet.

Henk Ensing, scriba

Film!

Op dinsdag 31 januari a.s. is er weer film in het filmhuis van de Pancratiuskerk

We beginnen met een geliefde klassieker: "As it is in heaven"

Een beroemde dirigent keert terug in zijn oude woonplaats. Hij wil aanvankelijk tot rust komen, maar wordt al gauw betrokken bij het dirigeren van het plaatselijke kerkkoor. Verleden en heden komen op een bijzondere manier aan het licht, gedragen door de muziek. Een prachtfilm over echtheid en waarheid.

Welkom in de kerk vanaf 19.15 uur. Er is geen pauze. Vooraf worden koffie en thee geschonken, na de film is er gelegenheid tot napraten en is er iets te drinken; fris, wijn of bier.

Afgelopen voorjaar werd ik uitgenodigd voor een kopje koffie bij een van onze predikanten. Voordat we ons op het zonnige terras neerzetten deed mijn gastheer het voorstel om eerst zijn tuin te verkennen. Dat is bij mij niet aan dovemans oren gezegd, want ik ben zelf ook een fanatiek tuinder. Bovendien weet ik uit ervaring dat mijn gastheer planten heeft waarvan ik het bestaan niet weet en nooit heb gezien. We baanden ons een weg door een wirwar aan grote en kleine planten die bij mij vallen onder één verzamelnaam en geen lang leven beschoren zijn. Ik dacht dat ik met voorjaars- en herfstframbozen al een grote variatie van deze fruitsoort heb maar nu bleek dat er meer soorten zijn. Hetzelfde geldt voor kruisbessen, oftewel klapbessen zoals ze in deze streek ook wel worden genoemd. Bij een bedje met voor mij totaal onbekende plantjes bleven we wat langer stilstaan. Dit zijn yakonplanten, aldus mijn gastheer. Volgens hem is het een variant van de zoete aardappel. Met mijn veronderstelling dat dit dan wel de stoute variant zal zijn zat ik er echter helemaal naast.

Na het kopje koffie, waar ik me inmiddels niet meer aan brandde, kreeg ik een yakonplantje mee naar huis.

Deze kreeg bij mij een prominente plek in de groentetuin. Daar voelde de plant zich goed op z'n plaats, want hij dijde uit tot ruim een meter hoog. De bleekselderij en worteltjes die er naast stonden verschrompelden zienderogen.

Bezoekers die afgelopen zomer in mijn tuin een rondje maakten, vroegen zich verbaasd af wat voor exotisch gewas daar nu groeide. Met enige trots en een geleerd gezicht als ware ik de beheerder van een hortus botanicus kon ik dan mijn verhaal kwijt.

Van mijn leverancier had ik het advies gekregen niet eerder dan na de eerste nachtvorst te rooien. Met spanning luisterde ik vanaf half oktober dagelijks naar de weerberichten maar mijn geduld werd danig op de proef gesteld.

Pas eind november was het zover dat ik kon oogsten. Het resultaat mocht er zijn: vijf grote knollen en een tiental kleine. Maar ja, dan moet je er ook wat mee doen. Voor zo'n situatie biedt internet uitkomst. Ik dacht nog dat deze vrucht te nieuw en onbekend zou zijn om er iets over te publiceren maar daar vergiste ik me in. Tientallen recepten van salades en soepen met yakon als ingrediënt.

Op een zaterdag waarop ik veel tijd had, waagde ik me er aan om een yakonsoep te bereiden. Een geprint recept bood me enig houvast. Wat van de vorige avond overgebleven sperzieboontjes en aardappelen eigenhandig toegevoegd evenals een dikke prei en een handvol gebakken spekjes. Ook werd aanbevolen een scheut jenever toe te voegen. Daar was ik wel blij mee, want ik had in mijn drankkast al jaren nog een flinke slok staan. In mijn familie was mijn broer de enige die jenever dronk en die is al twaalf jaar geleden overleden. Nu zag ik kans om eindelijk op een nette manier van dat spul af te komen. Na anderhalf uur koken en vijf minuten mixen was het probeersel klaar om genuttigd te worden. Ik heb er een week van gesmuld.

Met kerst kreeg ik familie te eten en ik had me voorgenomen die ook eens te verrassen met yakonsoep. Ik had nog een aantal knollen over. De grootste pan die ik heb werd voor de dag gehaald en er verdwenen weer drie knollen plus alle andere soorten groenten die ik voor het grijpen had. Op eerste kerstdag zette ik trots de pan op tafel en schepte voor iedereen een bescheiden hoeveelheid soep op, want je weet maar nooit hoe het valt. In spanning wachtte ik het antwoord af op mijn vraag hoe ze het vonden. Iedereen was vol lof en dat werd niet gezegd uit beleefdheid voor de gastheer, want er werd door de meesten nog een keer opgeschapt. Mijn kerstmaal was voor wat de soep betreft geslaagd!

De moraal van dit verhaal: Een predikant kan op allerlei manieren zaaien opdat er rijkelijk wordt geoogst!

Johan Haijink

Andreashuis

U bent van harte welkom bij de vieringen en ontmoetingen op woensdagmorgen vanaf 9.30 uur.

Twee keer per maand is er een viering en op de woensdagochtenden dat er geen viering is, laten we aan het koffie drinken een gebed en de lezingen van die dag voorafgaan.

Ook is het secretariaat elke woensdag van 9.00 tot 12.00 uur open en telefonisch bereikbaar.

Altijd bereikbaar via de mail:

rkandreasparochie1900@kpnmail.nl

Zie voor de weekendvieringen, parochieblad Onderweg.

De weekendvieringen zijn ook nog steeds te volgen via internet: www.12apostelen.nl
Klikken op het groene blok: "Vieringen" en vervolgens op het icoontje "wereldbol met koptelefoon". Kies voor "Kerkdienst gemist Zutphen". Op zondagmorgen 10.00 uur kunt u direct meekijken door op de > toets in het midden van de cirkel in de afbeelding te drukken. Voor het bekijken van oudere opnames, klikt u in de kalender bij de gewenste datum.

Vieringen

Woensdag 8 februari:

Woensdagmorgensamenkomst

9.30 uur: Gebed en lezing

Lezingen: Gen. 2, 4b-9.15-17; Mc. 7, 14-23

Woensdag 15 februari:

Woensdagmorgenviering

9.30 uur: Woord- en gebedsviering

Voorganger: Werkgroep Liturgie

Lezingen: Gen. 8, 6-13.20-22; Mc. 8, 22-26

Woensdag 22 februari:

Woensdagmorgenviering - As woensdag

9.30 uur: Eucharistieviering

Voorganger: Pastoor Scheve en diakens

Lezingen: Joël 2, 12-18; 2 Kor. 5, 20-6,2;
Mt. 6, 1-6.16-18

Woensdag 1 maart:

Woensdagmorgensamenkomst

9.30 uur: Gebed en lezingen

Lezingen: Jona 3, 1-10; Lc. 11, 29-32

Intenties

15-02 Wilma de Nijs, Hikmet Mansour,
Til Spitteler-Meinderts,
Gerda Elshof-Nijhof, Willie Moor,
Trees Broekhof-Saals.

22-02 Henk Peters, Jan Uiterweerd,
Marietje Smeenk-Besselink,
Tonny Elshof- Hafkamp,
Bernadett Holleboom.

08-03 Jan Uiterweerd, Mientje
Brouwer, Gerda Elshof-Nijhof,
Eef Leeftang, Liselore van den Berg.

Vastenaktie 2023

"Een nieuwe start in Zuid Soedan".

In 2023 kijken we naar mensen die al dan niet gedwongen hun huis verlaten. De redenen waarom mensen dat doen, verschillen. Sommige mensen slaan op de vlucht vanwege oorlog, natuurrampen of omdat een overheid of groot bedrijf zich de kostbare grond toe- >>

eigent waar ze leven. Anderen vertrekken in de hoop op een beter leven of om geld te verdienen voor hun familie.

Het project

In Zuid-Soedan steunen we mensen in de deelstaat *Warrap*, die het geweld in hun dorp moesten ontvluchten en nu ergens anders in Zuid-Soedan een nieuw bestaan proberen op te bouwen. We willen ervoor zorgen dat de deelnemers na wat ondersteuning in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien.

Warrap is de meest onderontwikkelde deelstaat van het land en ging nog in 2020 gebukt onder periodes van ernstig geweld, veroorzaakt door diefstal van vee, conflicten over hulpbronnen, seksueel geweld en wraakacties. Door het geweld, de onveiligheid en de externe voedselonzeekerheid in het gebied verlaten mensen hun gemeenschappen en gaan op zoek naar voedsel en veiligheid. Niet voor niets zijn er in Warrap de meeste ontheemden van heel Zuid-Soedan: 287.000 mensen.

De meeste mensen zijn hier afhankelijk van de landbouw voor hun levensonderhoud. De 1500 deelnemers worden getraind in duurzame landbouw- en veeteeltmethodes. Doel is dat ze voldoende en gevarieerd voedsel voor hun familie kunnen verbouwen en voldoende zaaigoed overhouden voor het volgende seizoen. Naast de trainingen ontvangen de deelnemers ook zaaigoed en gereedschappen om de grond te bewerken.

Er is speciale aandacht binnen het project voor de positie van vrouwen en meisjes. De mannen worden daar uitdrukkelijk bij betrokken. Daarnaast is er aandacht voor het vroegtijdig signaleren van mogelijke conflicten om daarmee de kans op het oplossen van nieuw geweld zoveel mogelijk te voorkomen.

Tenslotte leren de gemeenschappen hoe ze zich kunnen voorbereiden op mogelijke natuurrampen, hoe ze die op tijd kunnen zien aankomen en hoe ze de gevolgen daarvan zoveel mogelijk kunnen beperken.

Hoe kunt U helpen?

Schoffel, schep en gieter kosten € 12.

Zaad en gereedschap: kosten €22.

Kruiwagen: kost € 41.

Ploeg: kost € 85.

De opbrengst van Vastenactie willen we dit jaar besteden aan dit project.

U kunt uw bijdrage overmaken op:

IBAN: NL04 RABO 0322 3951 00 t.n.v. Parochie
12 Apostelen - o.v.v. MOV Vastenactie 2023

Kerkbalanslopers

We zijn heel blij dat er Kerkbalanslopers zijn, mensen die niet alleen financieel, maar ook met handen en voeten willen bijdragen aan het in stand houden van onze gemeenschap in Brummen.

Er zijn echter in het lopersbestand vacatures ontstaan, daarom zijn we op zoek naar versterking van de gelederen.

De taak van de loper is: rondbrengen van de enveloppen en deze één à anderhalve week later weer ophalen bij de parochianen.

Vervolgens de enveloppen inleveren in het Andreashuis, waar dan altijd koffie/thee en/of een glaasje gereed staat. Kortom, gezellig werk, met tot slot bovendien een bescheiden attentie.

Aanmelden kan bij ondergetekende, via e-mail: lgimul@gmail.com of 06 3076 8198.

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

Laurens Mul, penningmeester locatie H. Andreas, Brummen

**ELLIE'S
ATELIER**
Kledingreparatie- en verstatelier

ELLIE SCHULTING-RUPERT 06 33 58 08 27
rupertellie@gmail.com Julianalaan 14, 6971 GD Brummen

**Van der Bijl
DIERVOEDERS**

Voorstonden - Brummen
www.vanderbijldiervoeders.nl

De Landerije®
makelaars en adviseurs

Specialisten in Landelijk en Bijzonder Wonen

Uw vestigings makelaar: Bartelo Dijk
Zutphensestraat 292, Brummen
0575 - 74 30 90
www.landerije.nl | brummen@landerije.nl

Dagactiviteiten in een voormalige buitenplaats.
Comfortabel, huiselijk, gezellig

Zutphensestraat 390 - Brummen
Telefoon: 06-14884149
www.zigtrijk.nl

Kom eens langs, de koffie staat klaar!

morgana.nl

Uw Specialist voor boxsprings – ledikanten
linnenkasten - bedtextiel

Wij nodigen u van harte uit in onze winkel.

Peter en Gerbrand Verrij

Einsteinstraat 1, (in Eijerkamp) 0318-510479
VEENENDAAL
www.morgana-veenendaal.nl

centrale verwarming - loodgieterswerk
sanitair - gas - elektra
Vrijblijvend inlichtingen en prijsopgave

Werkplaats/kantoor:
Vulcanusweg 4, Brummen
Telefoon: 0575 - 561336
Telefax: 0575 - 562873

**22 APRIL 2023
ANDREASMARKT**

Ophalen goederen iedere 1^e zaterdag van de maand.
Opgeven bij Ans Elshof. Tel. 06 833 352 07 of op
goederen@andreamarktbrummen.nl.

**Gerritsen
Stucadoors**

Fazantlaan 139
6951 JM Dieren
06 - 83604720
www.natuurlijkstrakkemuren.nl

- buitenschilderwerk
- Binnenschilderwerk
- Glaswerkzaamheden

Voor info en gratis offerte

Bel 0626858459 of mail info@msow.nl

Uw Specialist voor:
Dierbenodigdheden, Tuinartikelen,
Aquariumartikelen, Vijver
en Hengelsport

Dierenspeciaalzaak
TROPICA

Ambachtstraat 41 - Brummen 0575 - 561 457
Wilhelminaweg 26 A Dieren, 0313 - 415 997

jolink
banketbakkerij

Brummen Zutphen Doetinchem
www.jolinkbanket.nl

Erkend loodgieters- en installatiebedrijf
voor ouderwets vakmanschap

Kleiweg 1 - Brummen
tel. 0575-561182

Hanno
OPTIEK

brillen contactlenzen oogzorg

Arnhemsestraat 9a Brummen
0575- 56 35 15 info@hanno-optiek.nl

Dambroek 10A - 7223 DV Baak

0575 - 82 09 88

www.gerritsengrafmonumenten.nl

Saturnusweg 8, 6971 GX Brummen
Tel.: (0575) 56 62 30 Fax: (0575) 56 55 13

TEN BROEK

LOODGIETERSWERK - SMEDERIJ - IJZERWAREN -
RIJWIELEN - TUINARTIKELEN

Voorsterweg 20 BRUMMEN 0575 561458
info@tenbroekbrummen.nl